

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: Analýza využívania vybraných cudzích zdrojov financovania v malých a stredných podnikoch

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Študijný odbor: ekonomika a manažment podniku

Autor: Ing. Miroslava Vinczeová, PhD.

Oponent: prof. Ing. Viera Marková, PhD.

1. Aktuálnosť zvolenej témy:	Posudzovaná habilitačná práca sa orientuje na slovenské malé a stredné podniky, ktoré ako jednu z bariér svojho rozvoja stále pociťujú nedostatočný prístup k cudzím zdrojom financovania a cenu, za ktorú ich môžu získať. Vzhľadom na ich nezastupiteľné miesto v ekonomickom rozvoji hospodárstva SR ako aj jej jednotlivých regiónov, je nevyhnutné venovať pozornosť aj tejto problematike, a to nielen z hľadiska vládnych orgánov a finančných, či nefinančných inštitúcií, ale aj z hľadiska odbornej verejnosti. Je preto potešiteľné, že habilitantka sa v habilitačnej práci venuje nastolenej problematike. Skúmaná problematika je a aj naďalej bude aktuálnou problematikou vhodnou na vedecké bádanie, pretože varieta finančných zdrojov cudzieho charakteru sa neustále rozširuje. Kvitujem to, že habilitantka venuje vo svojej práci pozornosť nielen klasickým cudzím zdrojom financovania, ale aj tzv. alternatívnym zdrojom.
2. Vhodnosť zvolených metód:	Metódy, ktoré habilitantka využila pri spracovaní vedeckého problému, uviedla v úvode habilitačnej práce. V ňom je zdôraznené využívanie najmä tých metód, ktoré aplikovala v rámci analyzovania súčasného stavu financovania krátkodobých a dlhodobých potrieb malých a stredných podnikov, ako sú vybrané matematicko-štatistické metódy. Pri overovaní hypotéz využila na ich testovanie binomický test (ním testovala hypotézy H1 a H2), Friedmanov a Wilcoxonov test (overovanie hypotézy H3 a H4) a Spearmanov korelačný koeficient (overenie hypotézy H5). V súvislosti s analyzovaním a zhodnotením súčasného stavu financovania slovenských malých a stredných podnikov habilitantka naformulovala päť hypotéz, ktoré sú logicky prepojené s čiastkovými cieľmi habilitačnej práce. Na základe výsledkov výskumu realizovanom na vzorke 891 MSP (z oslovených 4 000 podnikov) postupne overovala, či oslovené MSP považujú možnosti financovania prostredníctvom vybraných cudzích zdrojov za dostatočné alebo priemerné, či na získanie týchto zdrojov majú k dispozícii dostatok informácií, či za podstatnú bariéru ich využívania považujú vysokú cenu cudzích zdrojov financovania, či uprednostňujú lízingovú formu financovania pred inými formami a napokon, či existuje závislosť medzi veľkosťou podniku (mikro, malý a stredný podnik) a využívaním vybraných cudzích zdrojov financovania. Habilitantka tiež uviedla, aké primárne a sekundárne zdroje na

	<p>skúmanie použije. Pozitívne hodnotím fakt, že pohľad na vybrané cudzie zdroje financovania slovenských MSP rozšírila o pohľad na využívanie týchto zdrojov vo vybraných európskych členských štátoch a v krajinách V4. Komparáciou dospela nielen k zhodnoteniu súčasného stavu, ale na základe nej uviedla aj svoje návrhy. Na formulovanie návrhov využila aj tú časť dotazníka, ktorá sa orientovala na zistenie zámerov oslovených MSP, aké zdroje financovania by chceli v budúcnosti využívať.</p>
<p>3. Prínosy habilitačnej práce:</p>	<p>Prínosy spracovania témy habilitačnej práce vidím v teoretickej a v praktickej rovine. V posudku uvádzam niektoré z prínosov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za zaujímavé považujem komplexné spracovanie tých zdrojov financovania, ktoré sa rozhodla skúmať, pričom akcentovala aj ostatné úverové zdroje financovania, - poukázanie na využívanie rôznych finančných zdrojov z hľadiska toho, v ktorom štádiu životného cyklu sa podniky nachádzajú, - zameranie výskumnej časti habilitačnej práce, ktoré je premietnuté v jednotlivých hypotézach a v ich overovaní, - porovnanie situácie v SR s vybranými európskymi krajinami, - polemiku a komentáre k výsledkom výskumu habilitantky s inými výskumami, resp. údajmi z iných databáz, - návrhy, ktoré rozpracovala v časti 3.2., pričom ich roztriedila na viacej oblastí. Primárne sa orientujú na zlepšenie informovanosti MSP ako klientov finančných a iných inštitúcií a na skvalitňovanie a rozširovanie tých zdrojov financovania, ktorým venovala pozornosť, pričom poukázala nielen na ich výhody, ale aj nevýhody.
<p>4. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta</p>	<p>P. Ing. Vinczeová, PhD. je dlhoročnou pracovníčkou KEMP EF UMB v Banskej Bystrici. Od začiatku jej pôsobenia na katedre sa venuje výučbe finančne orientovaných predmetov, a to nielen v slovenských študijných programoch, ale pre jej výborné vedomosti aj v anglických študijných programoch vrátane MBA programu. Komplex odborných predmetov má dlhoročne doplnené predmetmi orientovanými na vedenie záverečných prác. Zo strany študentov nie sú na kvalitu jej pedagogickej práce námietky. Od začiatku pôsobenia na katedre vedie bakalárske a diplomové práce a oponuje ich. Je členkou komisií pre obhajoby záverečných prác. Posudzuje pracovné varianty dizertačných prác.</p> <p>Habilitantka sa priebežne podieľala na riešení šiestich výskumných projektov VEGA, v ktorých zodpovedala za skúmané finančné oblasti. Participovala na riešení štyroch projektov medzinárodných grantových agentúr orientovaných na vzdelávacie potreby fakulty. Bola spoluriešiteľkou troch fakultných projektov a jedného projektu orientovaného na spoluprácu s praxou.</p> <p>Výsledky svojho skúmania priebežne využívala na publikovanie v rôznych typoch domácich a zahraničných publikácií ako aj na spracovanie vedeckej monografie, troch vysokoškolských učebníc, troch odborných monografií, šiestich skrípt a mnohých vedeckých prác a príspevkov prezentovaných na domácich a zahraničných konferenciách. Absolvovala päť pobytov na zahraničných univerzitách a inštitúciách. Spolu eviduje 88 výstupov z publikačnej činnosti, v tom 3 výstupy kategórie A a zo 73 ohlasov eviduje 16 ohlasov kategórie A. Požiadavky, ktoré sú na EF UMB v Banskej Bystrici kladené na plnenie kritérií na vymenovanie docenta, p. Ing. Vinczeová plní a v prípade mnohých kritérií ich aj prekračuje.</p> <p>Na základe výpočtu plnenia kritérií ako aj zhodnotenia pedagogickej, publikačnej a vedeckovýskumnej činnosti môžem konštatovať, že p. Ing. Miroslava Vinczeová, PhD. je zrelou a veľmi fundovanou odborníčkou, výbornou pedagogičkou, zodpovednou pracovníčkou a ochotnou spolupracovníčkou, ktorej titul docent podľa mňa právom patrí.</p>

<p>5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:</p>	<p>1. V habilitačnej práci na s. 16 uvádzate názor Lagoarde-Segota, ktorý zdôrazňuje potrebu prehodnotenia konvenčných koncepcií finančnej teórie z aspektu udržateľného rozvoja a zahrnovania do rozhodovania o používaných finančných zdrojoch na podnikanie aj záujmy ostatných zainteresovaných strán (stakeholderov), nielen vlastníkov a veriteľov. Zaujíma ma Váš názor na jeho myšlienky a na to, záujmy ktorých zainteresovaných skupín by sa podľa Vás mali pri rozhodovaní o spôsobe financovania brať do úvahy.</p> <p>2. Podľa názoru Hamiltona a Foxa, uvedeného na s. 23, vlastníci malých podnikov uprednostňujú také zdroje financovania, ktoré minimalizujú zasahovanie tretích strán do ich podniku. Na základe mnohých štúdií, ktoré boli vypracované aj u nás, vychádza, že MSP vo veľmi malej miere využívajú rizikový kapitál. Vzhľadom na to, že Vami skúmané MSP poukazujú na fakt, že prístup k cudzím zdrojom financovania je pre nich málo dostupný a že cena cudzích zdrojov nie je pre nich vždy adekvátne, bol by tento zdroj financovania dlhodobých potrieb veľmi výhodný. Čo by ste odporučili na to, aby sa situácia na Slovensku v tejto oblasti výraznejšie zmenila? V rámci rizikového kapitálu sa môžete venovať aj návrhom v oblasti mezaninového financovania, ktoré sa v mnohých teoretických prácach zaraďuje k produktom rizikovému kapitálu.</p> <p>3. Pri overovaní hypotézy H4 sa Vám potvrdilo, že mnohé oslovené MSP uprednostňujú lízing. Uvedte, či ste hlbšie skúmali, aké zložky majetku obstarávajú skúmané MSP lízingom, či lízing nehnuteľností je stále v úzadí ich záujmu a čo by bolo treba zmeniť, aby sa aj táto forma lízingu viac využívala. Pri odpovedi sa môžete oprieť aj o informácie z iných členských krajín EÚ.</p>
<p>6. Záverečné odporúčanie k návrhu udelenia vedecko-pedagogického titulu:</p>	<p>Na základe posúdenia habilitačnej práce habilitantky ako aj jej publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti, odporúčam udeliť Ing. Miroslave Vinczeovej, PhD. vedecko-pedagogický titul docentka v študijnom odbore ekonomika a manažment podniku.</p>

V Banskej Bystrici, dňa 8. júla 2019

.....

Podpis